

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ
“САВА ДОБРОПЛОДНИ“ – гр. Шумен

УТВЪРЖДАВАМ:

Д-Р АЛБЕНА ИВАНОВА- НЕДЕЛЧЕВА

ДИРЕКТОР НА СУ „САВА ДОБРОПЛОДНИ“ – ГР. ШУМЕН

ПРОГРАМА

ЗА ОБУЧЕНИЕ ПО

“БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА“

В СУ “САВА ДОБРОПЛОДНИ“

VIII – X КЛАС

УЧЕБНА 2023/2024 ГОДИНА

I. Общо представяне на програмата

Обучението по безопасност на движението по пътищата (БДП) в VIII-X клас се разглежда като неделима част от цялостното образование и възпитание на личността на ученика. Дългосрочната роля на възпитанието и обучението по безопасност на движението по пътищата е формирането на определен начин на мислене и изграждането на транспортна култура на отделната личност, които да гарантират не само личната безопасност, но и сигурността на останалите участници в движението.

Ученикът трябва да носи отговорност за поведението си и да оценява влиянието на постъпките си за своя живот и този на другите хора, да опазва животът и здравето на участниците в движението по пътя, да улеснява тяхното придвижване, да опазва имуществото на юридическите и физическите лица.

Ученикът трябва да е поставен в условията на ситуативно-моделно обучение, когато активно решава различни пътни ситуации или ги моделира по зададено начало или край.

От учениците се изисква освен да учат и знаят преподавания материал, да умеят чрез разбиране и преценяване на пътните ситуации да прилагат научените знания. За доброто усвояване са необходими практически упражнения и симулации, както и анализиране на различни критични ситуации от практиката.

Обучението е насочено към формиране на три основни групи умения за учениците:

- Умения за защита – на сензомоторно равнище.
- Интелектуални умения - умения за анализ, сравнение, откриване на причинно-следствени връзки, базирани на познаването на правилата за движение по пътищата.
- Практически умения свързани с овладяването на реални и естествени действия с цел вземане на решения за адекватно поведение в пътната среда.

II. Цели на възпитанието и обучението

1. Повишаване на защитеността на учениците от транспортни произшествия и техните последствия чрез получаване на знания за приспособимостта към движението по пътищата с минимална вероятност за попадане в тях.
2. Познаване и разбиране на графични изображения и пътни знаци за движение извън населеното място, ж.п. прелези и маневри.

3. Познаване на основните правила на движението през отделните части на денонощието.
4. Определяне на конфликтни участъци в извън населеното място и съставяне на безопасни маршрути за движение.
5. Оценяване и анализиране на пътните ситуации в извън населеното място, ж.п. прелези и при маневри, както и на движението през отделните части на денонощието.
6. Намаляване на агресията на пътя и повишаване на толерантността между участниците в движението.
7. Познаване и разбиране на нормативната уредба, произтичаща от Закона за движението по пътищата.

III. Специфика на възпитанието и обучението

Юношеството е продължителен период, чието начало може да се приеме като физически и психологически феномен, а краят - като социален. Спецификата на измененията, които настъпват във физиологичен, психологичен и социален аспект са свързани с:

- Физическо съзряване и физиологическите промени, които водят да тревожност, съмнения, които рефлектират в най-голяма степен върху емоционалната сфера.
- Намиране на своята идентичност, с което се преминава границата от детството към света на възрастните.
- Повишена критичност към другите и към различните социални прояви.

IV. Област на компетентност, тематично направление, тема, брой учебни часове, дата на провеждане.

Област на компетентност клас	Тематично направление	Тема	Брой уч.часове	Дата
-1-	-2-	-3-	-4-	-5-
<u>Осми клас:</u>				
1. Пътна среда	1. Движение извън населени места	1.1. Движение извън населено място през деня. Ж.П. прелези. Маневри на пътя 1.2. Движение извън населено място през нощта и при различна видимост	1 ч.	09.10.2023 г.
2. Пътна среда	2. Превозни средства	2.1. ППС и МПС. Системи за пасивна и активна безопасност	1 ч.	13.11.2023 г.
3. Правила и култура на поведение на пътя	3. Движението през отделните части на денонощието в извън	3.1. Основни правила на движението през отделните части на денонощието в	1 ч.	11.03.2024 г.
				15.04.2024 г.

	населените места	извън населените места		
<u>Девети клас :</u>				
1. Пътна среда	1. Елементи на пътя. Пътна маркировка	1.1. Структура на пътя. Видове маркировка	1 ч.	09.10.2023 г.
	2. Пътни знаци	2.1. Групи пътни знаци	1 ч.	13.11.2023 г.
	3. Превозни средства	3.1. Скорост на движение на МПС (автомобил, мотоциклет, мотопед, велосипед (вкл. ел. скутери, ховърбордове).	1 ч.	11.03.2024 г.
	2. Правила и култура на поведение на пътя	4. Основни правила на движението по пътя	4.1. Конфликти на пътя	1 ч.
<u>Десети клас :</u>				
1. Нормативно регулиране на движението по пътищата	1. Категоризация на МПС. Правоспособност на водачите	1.1. Категория МПС и свидетелства за тяхното управление	1 ч.	09.10.2023 г.
	2. Принудителни административни мерки	2.1. Административни наказания за нарушителите	1 ч.	13.11.2023 г.
	2. Култура на поведение на пътя	3. Влияние на алкохола, наркотиците и други упойващи вещества при управление на МПС	3.1. Поведение на контролните органи при констатиране на нарушения от водачите на път	2 ч.

1. Учебното съдържание е разработено по област на компетентност, тематично направление и тема съобразна с възрастта на ученика.
2. Класните ръководители да впишат в годишните си планове точните наименования на темите и датите в посочения учебен срок.
3. Разпределение на часовете за обучение:
VIII-X клас за практически умения – 2 учебни часа., за теоретични знания – 2 учебни часа (4 учебни часа)